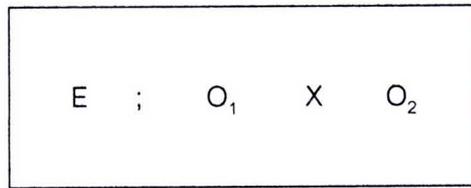

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งในการวิจัยมีรูปแบบการทดลองแบบ One-Group Pretest-Posttest Design ดังนี้

- เมื่อ E คือ กลุ่มทดลอง (Experimental Group)
X คือ การจัดกระทำ (Treatment)
O₁ คือ ค่าตัวแปรก่อนการจัดกระทำ (Pre-test)
O₂ คือ ค่าตัวแปรหลังการจัดกระทำ (Post-test)

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างและพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยมีวิธีดำเนินการลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน

แนวคิดในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษามีประเด็นในการศึกษา ได้แก่ ความหมายของการศึกษานอกระบบโรงเรียน ปรัชญาและแนวคิดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ประเภทการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน หลักในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน เทคนิคการสอนที่ใช้ในการศึกษานอกระบบโรงเรียน

2. แนวคิดในเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค
แนวคิดในเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคที่ผู้วิจัย
ทำการศึกษามีประเด็นในการศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีการควบคุม แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบ
ของความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค

3. สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ข้อมูลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ผู้วิจัยทำการศึกษามีประเด็น
ในการศึกษา ได้แก่ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประวัติและความเป็นมา วิสัยทัศน์
พันธกิจ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดลำปาง

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยทำการศึกษามีประเด็นที่ทำการศึกษา ได้แก่ งานวิจัยที่
เกี่ยวข้องกับศึกษานอกระบบโรงเรียน งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการควบคุม
ตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค

**ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคสำหรับเด็กและเยาวชนใน
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน**

2.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนใน
ภาคเหนือ จำนวน 1,182 คน และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครอง
เด็กและเยาวชนจังหวัดลำปางจำนวนทั้งหมด 29 คน ขณะที่ทำการทดลองสถานพินิจและ
คุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดลำปางมีเด็กและเยาวชนจำนวนทั้งสิ้น 86 คน เป็นเด็กและ
เยาวชนจำนวนชาย 77 คน และเป็นเด็กและเยาวชนหญิงจำนวน 9 คน แต่เนื่องจากเด็กและ
เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจะต้องมีภาระกิจสำคัญต่างๆ เช่น เข้ารับการ
บำบัดจากนักจิตวิทยา เข้าฟังคำตัดสินจากศาล เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงขออาสาสมัครที่สามารถ
เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อ
ปัญหาและอุปสรรคได้ตลอดระยะเวลา 6 วัน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ เป็นอาสาสมัครที่มา
จากความสมัครใจ สามารถอ่านออกเขียนได้ และสามารถร่วมกิจกรรมได้ตลอดระยะเวลาที่
กำหนด ซึ่งได้อาสาสมัครมาจำนวน 30 คน ขณะทำการทดลองได้มีผู้ปกครองมาประกันตัว
สมาชิกในกลุ่มทดลองไป 1 คน ทำให้เหลือกลุ่มตัวอย่างการทดลองเพียง 29 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง
ดังกล่าวได้ร่วมกิจกรรมจนกระทั่งเสร็จสิ้นกิจกรรม

2.2 กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 แผนการจัดกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งผู้วิจัยสร้างแผนกิจกรรมตามกรอบแนวคิด โดยได้สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียนจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ รวมถึงศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาจากระบบโรงเรียนหลายๆท่าน ได้แก่ สุนทร สุนันท์ชัย (2540) ทองอยู่ แก้วไทรยะ (2544) อุดม เขยกิจวงศ์ (2544) สุมาลี สังข์ศรี (2545) วรรัตน์ อภินันท์กุล (2549) อาชัญญา รัตนอุบล (2551) Coombs (1974) และ Knowles (1984) และได้สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียนโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การสำรวจ เพื่อค้นหาความต้องการ
2. การออกแบบกิจกรรม
3. การจัดกิจกรรม
4. การประเมินผลการเรียนรู้

โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ความต้องการของการจัดกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียน
2. แบบวัดความรู้ เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค
3. แบบวัดทักษะ เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค
4. แบบวัดทัศนคติ เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค
5. แบบประเมินความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรม
6. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

รายละเอียดเครื่องมือที่ใช้

1. แบบสัมภาษณ์ความต้องการของการจัดกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียน

แบบสัมภาษณ์ความต้องการของการจัดกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียน เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ โดยมีประเด็นต่างๆ ดังนี้

3. แบบวัดทักษะ เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค

แบบวัดทักษะ เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อให้สังเกตพฤติกรรมขณะที่ทำกิจกรรมจำนวน 12 ข้อ โดยแต่ละข้อจะวัดทักษะด้านต่างๆ ดังนี้

- (ข้อ 1-3) วัดระดับ การรับรู้ถึงความสามารถของตนที่จะควบคุมตนให้ผ่านปัญหาและอุปสรรค
- (ข้อ 4-6) วัดระดับ มีความคิดเชิงรุกต่อปัญหา
- (ข้อ 7-9) วัดระดับ ความไม่ย่อท้อ
- (ข้อ 10-12) วัดระดับ มีความพยายามหาทางออกของปัญหา

คะแนนการประเมินทักษะ 5 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 มีทักษะอยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง

ระดับที่ 2 มีทักษะอยู่ในเกณฑ์พอใช้

ระดับที่ 3 มีทักษะอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ระดับที่ 4 มีทักษะอยู่ในเกณฑ์ดี

ระดับที่ 5 มีทักษะอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

การให้คะแนนเป็น 1,2,3,4,5 ตามลำดับ คะแนนเต็มในแต่ละข้อเท่ากับ 5 คะแนน คะแนนเต็มของทักษะความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค โดยรวมเท่ากับ 60 คะแนน

4. แบบวัดทัศนคติ เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค

แบบวัดทัศนคติ เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงจาก ริระศักดิ์ กำบรรณารักษ์ (2546) ประกอบด้วยคำถามที่วัดทัศนคติในเรื่อง ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ

- (ข้อ 1-3) วัดระดับ การรับรู้ถึงความสามารถของตนที่จะควบคุมตนให้ผ่านปัญหาและอุปสรรค
- (ข้อ 4-6) วัดระดับ มีความคิดเชิงรุกต่อปัญหา

(ข้อ 7-9) วัดระดับ ความไม่ย่อท้อ

(ข้อ 10-12) วัดระดับ มีความพยายามหาทางออกของปัญหา

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบรายงานด้วยตัวเอง ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามระดับของความรู้สึกมี 7 ระดับคือ

ระดับที่ 3 ความรู้สึกจะอยู่ใกล้เคียงกับข้อคำตอบทางซ้ายมือมากที่สุด

ระดับที่ 2 ความรู้สึกจะอยู่ใกล้เคียงกับข้อคำตอบทางซ้ายมือรองลงมา

ระดับที่ 1 ความรู้สึกจะอยู่ใกล้เคียงกับข้อคำตอบทางซ้ายมือรองลงมาอีก

ระดับที่ 0 ความรู้สึกจะอยู่ปานกลางเท่าๆกันระหว่างข้อความทางซ้ายมือและข้อความทางขวามือ

ระดับที่ 1 ความรู้สึกจะอยู่ใกล้เคียงกับข้อคำตอบทางขวามือรองลงมาอีก

ระดับที่ 2 ความรู้สึกจะอยู่ใกล้เคียงกับข้อคำตอบทางขวามือรองลงมา

ระดับที่ 3 ความรู้สึกจะอยู่ใกล้เคียงกับข้อคำตอบทางขวามือมากที่สุด

การให้คะแนนเป็น 1,2,3,4,5,6,7 ตามลำดับ คะแนนเต็มในแต่ละด้านเท่ากับ 21 คะแนน คะแนนเต็มของระดับความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค โดยรวมเท่ากับ 84 คะแนน

5. แบบประเมินความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรม

แบบประเมินผลการจัดกิจกรรมเพื่อประเมินความพึงพอใจหลังการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นคำถามเพื่อประเมินความพึงพอใจของการร่วมกิจกรรม ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 13 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบรายงานด้วยตัวเอง ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามระดับของความรู้สึกมี 5 ระดับคือ

ระดับที่ 1 มีความพึงพอใจกับการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับน้อยที่สุด

ระดับที่ 2 มีความพึงพอใจกับการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับน้อย

ระดับที่ 3 มีความพึงพอใจกับการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับปานกลาง

ระดับที่ 4 มีความพึงพอใจกับการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมาก

ระดับที่ 5 มีความพึงพอใจกับการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากที่สุด

การให้คะแนนเป็น 1,2,3,4,5 ตามลำดับ คะแนนเต็มของความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรมโดยรวมเท่ากับ 65 คะแนน

6. แผนกิจกรรมการเรียนรู้

การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยได้กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้จากประสบการณ์ เทคนิคการจัดกิจกรรม สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย มีการกำหนดระยะเวลา และสถานที่ที่สะดวกเหมาะสมสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยกระบวนการการจัดกิจกรรมจะใช้เทคนิควิธีการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งใช้ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมทั้งสิ้น 6 วัน รวมเวลาทั้งสิ้น 52 ชั่วโมง ดังจะแสดงรายละเอียดในตารางที่ 5 และตารางที่ 6

ตารางที่ 5 รายละเอียดการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

กำหนดการวันที่ 1 วันศุกร์ที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2553

เวลา	รายละเอียด
07.30- 09.30 น.	-ปฐมนิเทศ - แนะนำตัว / กิจกรรมละลายพฤติกรรม
09.30-12.00 น.	- ประเมินความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ในเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค
12.00 – 13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.00 น.	- กิจกรรมละลายพฤติกรรม
14.00-17.00 น.	- กิจกรรมนี้แหละตัวฉัน

กำหนดการวันที่ 2 วันจันทร์ที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2553

เวลา	รายละเอียด
07.30- 08.00 น.	-รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
08.00-09.00 น.	- กิจกรรมบันทึกเล่มน้อย
09.00-12.00 น.	- กิจกรรมฉันทกัณฑ์
12.00 – 13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-15.30 น.	- กิจกรรมหัวใจฉันใครดูแล
15.30-16.00 น.	- กิจกรรมละลายพฤติกรรม
16.00- 18.00 น.	- กิจกรรมเหตุเกิดเพราะใคร

กำหนดการวันที่ 3 วันอังคารที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2553

เวลา	รายละเอียด
07.30- 08.00 น.	-รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
08.00-09.00 น.	- กิจกรรมบันทึกเล่มน้อย
09.00-12.00 น.	- กิจกรรมรับหรือไม
12.00 – 13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-15.30 น.	- กิจกรรมอย่าโดดเดี่ยว
15.30-16.00 น.	- กิจกรรมละลายพฤติกรรม
16.00- 18.00 น.	- กิจกรรมในความทรงจำ

กำหนดการวันที่ 4 วันพุธที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2553

เวลา	รายละเอียด
07.30- 08.00 น.	-รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
08.00-09.00 น.	- กิจกรรมบันทึกเล่มน้อย
09.00-12.00 น.	- กิจกรรมกำลังใจสร้างได้
12.00 – 13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.00 น.	- กิจกรรมละลายพฤติกรรม
14.00-17.00 น.	- กิจกรรมสู้กับปัญหา

กำหนดการวันที่ 5 วันพฤหัสบดีที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2553

เวลา	รายละเอียด
07.30- 08.00 น.	-รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
08.00-09.00 น.	- กิจกรรมบันทึกเล่มน้อย
09.00-12.00 น.	- กิจกรรมทุกปัญหามีทางแก้ไข
12.00 – 13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.00 น.	- กิจกรรมละลายพฤติกรรม
14.00-17.00 น.	- กิจกรรมมีปัญหามีใครดี

กำหนดการวันที่ 6 วันศุกร์ที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2553

เวลา	รายละเอียด
07.30- 08.00 น.	-รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
08.00-09.00 น.	- กิจกรรมบันทึกเล่มน้อย
09.00-12.00 น.	- กิจกรรมวางแผนชีวิตพิชิตเป้าหมาย
12.00 – 13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.00 น.	- กิจกรรมละลายพฤติกรรม
14.00-16.30 น.	- ประเมินความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ในเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค
16.30-18.00 น.	- ประเมินความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรม - สรุปกิจกรรมในภาพรวม - ตอบข้อซักถาม / แลกเปลี่ยนความคิดเห็น - มอบของที่ระลึกให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ตารางที่ 6 แผนการจัดกิจกรรมการศึกษาของระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	เนื้อหาสาระ	วิธีการประเมิน
นี้แหละตัวฉัน	1. เพื่อให้สำรวจความรู้สึกและความเข้าใจตนเอง	- การเข้าใจความรู้สึกตนเองเป็นสิ่งสำคัญ เพราะถ้าเราไม่เข้าใจความรู้สึกตนเองแล้ว เราจะไม่สามารถจัดการกับอารมณ์ความรู้สึกต่างๆที่เกิดขึ้นได้	- ประเมินการร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันของสมาชิก - ประเมินผลจากไปกิจกรรม
ฉันเก่งแค่ไหน	1. สามารถวิเคราะห์และรับรู้ถึงความสามารถของตนเองในการจะควบคุมตนให้ผ่านปัญหาและอุปสรรคได้	- การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเอง - ขั้นตอนในการฝึกฝนทักษะในการควบคุมตนเอง	- ประเมินการร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันของสมาชิก - ประเมินผลการตอบคำถามจากไปกิจกรรม
หัวใจฉันใครดูแล	1. เพื่อให้รู้วิธีและสามารถดูแลตนเอง ในยามที่มีความทุกข์	- วิธีการดูแลตนเองให้มีความสุข เมื่อเกิดความทุกข์	- ประเมินจากการอภิปรายกลุ่มและเล่นบทบาทสมมติของสมาชิก - ประเมินการเขียนข้อความลงในหัวใจ

ตารางที่ 6 (ต่อ) แผนการจัดกิจกรรมการศึกษาอบรมระยะยาวของตนเองเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	เนื้อหาสาระ	วิธีการประเมิน
เหตุเกิดเพราะใคร	1. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ห้ปัจจัยและสาเหตุของปัญหาได้ 2. เพื่อให้มีทักษะควบคุมอารมณ์และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	- หลักการพื้นฐานของการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	- ประเมินจากการอภิปรายและตอบคำถามของสมาชิก - ประเมินการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในเล่นบทบาทสมมติ
รับหรือไม่	1. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาได้ 2. สามารถบอกวิธีการจัดการกับปัญหาได้	- 12 วิธีการจัดการความขัดแย้ง	- ประเมินจากการแสดงบทบาทสมมติของสมาชิก - ประเมินจากการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของความขัดแย้ง การแก้ไขความขัดแย้งจากสถานการณ์ การยกตัวอย่างความขัดแย้งและวิธีการแก้ความขัดแย้งของสมาชิก - ประเมินจากการอภิปรายสรุปข้อคิดจากการร่วมกิจกรรมของสมาชิก

ตารางที่ 6 (ต่อ) แผนการจัดกิจกรรมการศึกษาอิสระเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	เนื้อหาสาระ	วิธีการประเมิน
อย่าโดดเดี่ยว	1. เพื่อให้ตระหนักถึงผลเสียของการแก้ปัญหาไว้กับตนเอง	- การแก้ปัญหาไว้กับตนเองเพียงลำพัง ไม่ใช่วิธีการแก้ปัญหาที่ดี ซึ่งการขอคำปรึกษาจากคนที่เหมาะสมจะช่วยให้เราสามารถแก้ปัญหาได้ถูกต้อง	- ประเมินความร่วมมือในการทำกิจกรรม - ประเมินจากการพูดคุย วิจารณ์ และการสรุป
ในความทรงจำ	1. เพื่อให้มีความภาคภูมิใจในตนเองในช่วงชีวิตที่ผ่านมา 2. เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความทรงจำที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเองในช่วงชีวิตที่ผ่านมา	- ประสบการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในอดีตเราไม่อาจลืบไปแก้ไขได้ แต่เราสามารถนำมาเป็นบทเรียนเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดซ้ำอีก	- ประเมินความร่วมมือในการทำกิจกรรม - ประเมินผลงานจากการเขียนใบงาน และการแสดงความคิดเห็นของสมาชิก

ตารางที่ 6(ต่อ) แผนการจัดกิจกรรมการศึกษาอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	เนื้อหาสาระ	วิธีการประเมิน
กำลังใจสร้างได้	1. เพื่อฝึกการสร้างกำลังใจให้กับตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อเราเกิดความท้อแท้สิ่งที่สำคัญที่สุดที่เราจะต้องรู้จักการให้กำลังใจตนเองเพื่อทำให้เรามีพลังในการต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้น - การพัฒนาความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินจากการตอบใบกิจกรรมเรื่อง "ต้นไม้ชีวิตของฉัน" - ประเมินจากการพูดสร้างกำลังใจในสถานการณ์จำลอง - ประเมินจากการอภิปรายสรุปข้อคิดจากการร่วมกิจกรรมของสมาชิก
สู้กับปัญหา	1. เพื่อให้รู้วิธีการและแนวทางแก้ไขปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ไข - ขั้นตอนการตัดสินใจแก้ปัญหา 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินจากการอภิปรายสรุปข้อคิดจากการร่วมกิจกรรมของสมาชิก - การตอบคำถามใบกิจกรรม
ทุกปัญหามีทางแก้ไข	1. เพื่อให้รู้แนวทางในการแก้ไขปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ไข - ขั้นตอนการแก้ปัญหา 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินจากการอภิปรายสรุปข้อคิดจากการร่วมกิจกรรม - การนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการแสดงบทบาทสมมติ

ตารางที่ 6(ต่อ) แผนการจัดกิจกรรมการศึกษาของระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคสำหรับเด็ก และเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	เนื้อหาสาระ	วิธีการประเมิน
มีปัญหาปรึกษาใครดี	1. เพื่อให้สามารถขอคำปรึกษา ผู้อื่นเมื่อเกิดปัญหาได้อย่าง เหมาะสม	- การรู้จักเลือกบุคคลในการให้คำปรึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างเหมาะสม	- ประเมินจากการอภิปรายสรุปข้อคิดจากการ ร่วมกิจกรรม
วางแผนชีวิต พิชิต เป้าหมาย	1. เพื่อให้สมาชิกวางแผนชีวิต ของตนได้อย่างเหมาะสม	- เวลาเป็นสิ่งมีค่าเราจึงควรวางแผนสิ่งต่างๆ เพื่อช่วยให้ใช้เวลาได้อย่างคุ้มค่า	- การตอบคำถามลงในใบกิจกรรม - พิจารณาจากการทำงานที่กเวลาของสมาชิกที่ ทำกิจกรรมตั้งแต่เช้า จนถึงเข้านอน - พิจารณาจากการวางแผนชีวิตในแต่ละช่วง ชีวิตของสมาชิก
บันทึกเล่มน้อย	1. เพื่อให้สมาชิกสังเกตการ เปลี่ยนแปลงการควบคุมอารมณ์ฯ ตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค	- การควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค เป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนได้	- ประเมินจากการอภิปรายสรุปข้อคิดที่ได้จาก กิจกรรม - พิจารณาจากการทำงานบันทึกของสมาชิก - ประเมินจากการอภิปรายสรุปจากกิจกรรม ของสมาชิก

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ มีดังนี้

แบบสัมภาษณ์เพื่อวิเคราะห์ความต้องการการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค

1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างแบบทดสอบ หลักการวัดและประเมินผลของดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ (2550) และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค

2) สร้างแบบสัมภาษณ์ความต้องการในการจัดกิจกรรมฯ โดยเป็นผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 7 ข้อ ซึ่งมีใช้ในการวิเคราะห์ความต้องการการจัดกิจกรรมฯ

3) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ความต้องการในการจัดกิจกรรมฯ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ถูกต้องในขั้นต้น จากนั้นนำแบบทดสอบมาแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ความต้องการในการจัดกิจกรรมฯ ที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังต่อไปนี้

- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2 ท่าน)
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยา

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การวัดค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-objective Congruency Index : IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหา (ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, 2550) สอดคล้องกับ คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินการศึกษา (2545) ที่ระบุว่า ค่า IOC ที่มีค่า 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าข้อสอบวัดหรือเป็นตัวแทนจุดประสงค์ของวิชา ทั้งนี้เนื่องจากการตรวจสอบพบว่า มีข้อคำถามในชุดแบบสัมภาษณ์ความต้องการในการจัดกิจกรรมฯ ที่สอดคล้องทั้งหมด 7 ข้อ

5) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ความต้องการในการจัดกิจกรรมฯ ที่ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปจัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ความต้องการในการจัดกิจกรรมฯ ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนต่อไป

แบบวัดความรู้เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค

- 1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างแบบทดสอบ หลักการวัดและประเมินผลของดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ (2550)
- 2) ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค
- 3) สร้างแบบวัดความรู้เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค โดยศึกษาจากเนื้อหา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแบบวัดระดับ AQ (ธีระศักดิ์ กำปรรณรักษ์, 2546) และนำมาดัดแปลงข้อคำถามบางข้อเพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างแต่ยังคงใจความเดิม โดยเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ(Multiple choice) มี 4 ตัวเลือกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 12 ข้อ ซึ่งมีใช้ในการประเมินความรู้เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาจากระบบตามแนวคิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ

ตอบถูก คะแนนเท่ากับ 1

ตอบผิด คะแนนเท่ากับ 0

- 4) ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความรู้เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ถูกต้องในขั้นต้น จากนั้นนำแบบทดสอบมาแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
- 5) ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความรู้เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังต่อไปนี้
 - ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2 ท่าน)
 - ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน
 - ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย
 - ผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยา

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การวัดค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-objective Congruency Index : IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหา (ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, 2550) สอดคล้องกับ คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาการ

พัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินการศึกษา (2545) ที่ระบุว่า ค่า IOC ที่มีค่า 0.50 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อสอบวัดหรือเป็นตัวแทนจุดประสงค์ของวิชา ทั้งนี้เนื่องจากการตรวจสอบพบว่า มีข้อคำถามใน ชุดแบบทดสอบความรู้เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคที่สอดคล้อง ทั้งหมด 12 ข้อ

จากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน และด้านการวิจัย มีความเห็นร่วมกันว่า ควรปรับภาษาในตัวเลือกของแบบทดสอบความรู้ให้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย ปรับโจทย์และตัวเลือกอย่าให้กำกวมเพราะจะทำให้เด็กและเยาวชนไม่เข้าใจ

6) ผู้วิจัยนำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาไปหาความเที่ยง (Reliability) ทั้งฉบับ โดยนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try out) กับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดลำปาง ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และมีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบด้วยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีค่าเท่ากับ 0.80 ถือว่ามีความเที่ยงตรงอยู่ในระดับสูงมาก โดยมีเกณฑ์ค่าความเที่ยงตรงที่เหมาะสม คือควรมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, 2550)

นำผลการวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาระดับความยาก (Level of Difficulty หรือว่าค่า p) เลือกแบบวัดความรู้ที่มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination of Power หรือว่าค่า r) มีค่าระหว่าง 0.30 ขึ้นไป ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีค่าระดับความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.20-0.75 ซึ่งถือว่าข้อสอบชุดนี้มีระดับความยากง่ายอยู่ระดับ ปานกลาง – ค่อนข้างยาก และมีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.30 -0.55 อยู่ในระดับปานกลาง

7) ผู้วิจัยนำแบบทดสอบที่ได้ผ่านการตรวจสอบทั้งความตรงตามเนื้อหาและหาความเที่ยงแล้วไปจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์

แบบวัดทักษะเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค ซึ่งขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ มีดังนี้

1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างแบบวัดทักษะเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคตามหลักการวัดและประเมินผลของดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ (2550)

2) ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค

3) สร้างแบบวัดทักษะเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค โดยศึกษาจากเนื้อหา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาสอดคล้องและครอบคลุมกับโครงสร้างเนื้อหา กำหนดรูปแบบของมาตรวัดเป็น มาตรวัดประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 มีทักษะอยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง

ระดับที่ 2 มีทักษะอยู่ในเกณฑ์พอใช้

ระดับที่ 3 มีทักษะอยู่ในเกณฑ์ต้องปานกลาง

ระดับที่ 4 มีทักษะอยู่ในเกณฑ์ดี

ระดับที่ 5 มีทักษะอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

4) ผู้วิจัยนำแบบวัดทักษะความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ถูกต้องในขั้นต้น จากนั้นนำแบบทดสอบมาแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5) ผู้วิจัยนำแบบวัดทักษะความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค ที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังต่อไปนี้

- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2 ท่าน)
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยา

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การวัดค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-objective Congruency Index : IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งถือว่ามี ความสอดคล้องกับ เนื้อหา (ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, 2550) สอดคล้องกับ คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาการ พัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินการศึกษา (2545) ที่ระบุว่า ค่า IOC ที่มีค่า 0.50 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อสอบวัดหรือเป็นตัวแทนจุดประสงค์ของวิชา ทั้งนี้เนื่องจากการตรวจสอบพบว่า มีข้อคำถามใน ชุดวัดแบบวัดทักษะเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคสำหรับเด็กและ เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สอดคล้องทั้งหมด 12 ข้อ

จากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน มีความเห็นว่า ควรปรับ ภาษาในข้อคำถามและสมบรูณ์มากขึ้น ให้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย

6). ผู้วิจัยนำแบบวัดทักษะเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและ อุปสรรค ที่ได้ผ่านการตรวจสอบทั้งความตรงตามเนื้อหาและหาความเที่ยงแล้วไปจัดพิมพ์เป็น แบบทดสอบฉบับสมบรูณ์

แบบวัดทัศนคติเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค

ผู้วิจัย ดำเนินการสร้างแบบเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและ อุปสรรค โดยเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 7 ระดับตาม Stoltz (Stoltz's Scale Type) จำนวน 12 ข้อ ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาทฤษฎี ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดทัศนคติเรื่องความสามารถ ในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคของ Stoltz (1997) และได้จัดทำแบบแบบวัดทัศนคติ เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค

โดยข้อคำถามของแบบแบบวัดทัศนคติเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเอง ต่อปัญหาและอุปสรรค เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 7 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

7	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของฉันมากที่สุด
6	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของฉันมาก
5	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของฉันค่อนข้างมาก
4	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของฉันปานกลาง
3	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของฉันค่อนข้างน้อย
2	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของฉันน้อย
1	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของฉันน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการประเมิน คือ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฯมีความพึงพอใจในรูปแบบและความเหมาะสมของกิจกรรม ซึ่งค่ามัธยฐานเลขคณิตที่ได้จากข้อความแต่ละข้อจะใช้จุดศรนิยมเพียง 2 ตำแหน่ง โดยมีความหมาย ดังนี้

6.50 – 7.00	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของฉันมากที่สุด
5.50 – 6.49	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของฉันมาก
4.50 – 5.49	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของฉันค่อนข้างมาก
3.50 – 4.49	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของฉันปานกลาง
2.50 – 3.49	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของฉันค่อนข้างน้อย
1.50 – 2.49	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของฉันน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของฉันน้อยที่สุด

2) ผู้วิจัยนำแบบวัดทัศนคติเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ถูกต้องในขั้นต้น จากนั้นนำแบบทดสอบมาแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3) นำแบบวัดทัศนคติเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้วิจัยนำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านโดยเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังต่อไปนี้

- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยา

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การวัดค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-objective Congruency Index : IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงถือว่ามีความเหมาะสมกับเนื้อหา (ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, 2550) สอดคล้องกับ คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินการศึกษา (2545) ที่ระบุว่า ค่า IOC ที่มีค่า 0.50 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อสอบวัดหรือเป็นตัวแทนจุดประสงค์ของวิชา ทั้งนี้เนื่องจากการตรวจสอบพบว่า มีข้อคำถามในชุดวัดแบบวัดทัศนคติเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค สอดคล้องทั้งหมด 12 ข้อ

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียนมีความเห็นว่า แบบวัดมีความเหมาะสม แต่มีบางข้อที่ปรับข้อคำถามให้ชัดเจนและเข้าใจง่ายมากกว่าเดิม

4) ผู้วิจัยนำแบบวัดทัศนคติเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาไปหาความเที่ยง (Reliability) ทั้งฉบับ โดยนำแบบวัดทักษะเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคไปทดลองใช้ (Try out) กับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดลำปาง ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และมีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเที่ยงของแบบวัดทักษะเรื่องการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค ด้วยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีค่าเท่ากับ 0.80 ถือว่ามีความเที่ยงตรงอยู่ในระดับสูงมาก โดยมีเกณฑ์ค่าความเที่ยงตรงที่เหมาะสม คือควรมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, 2550)

5) ผู้วิจัยนำแบบวัดทัศนคติเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค ที่ได้ผ่านการตรวจสอบทั้งความตรงตามเนื้อหาและหาความเที่ยงแล้วไปจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์

แบบประเมินผลการจัดกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียน

แบบประเมินผลการจัดกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียน ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบประเมินผลการจัดกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยเป็นคำถามแบบมาตราส่วนค่า 5 ระดับ (Likert's Scale Type) จำนวน 13 ข้อ ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาทฤษฎี ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการจัดกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียน และได้จัดทำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรม โดยสังเคราะห์ออกมาเป็นข้อคำถามตามองค์ประกอบ ดังนี้

- องค์ประกอบด้านเนื้อหา จำนวน 4 ข้อ
- องค์ประกอบด้านวิทยากร จำนวน 3 ข้อ
- องค์ประกอบด้านการจัดกิจกรรม จำนวน 6 ข้อ

โดยข้อคำถามของแบบประเมินผลการจัดกิจกรรมฯ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert's Scale Type) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

5	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความพึงพอใจของท่านมากที่สุด
4	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความพึงพอใจของท่านมาก
3	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความพึงพอใจของท่านปานกลาง
2	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความพึงพอใจของท่านน้อย
1	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความพึงพอใจของท่านน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการประเมิน คือ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฯมีความพึงพอใจในรูปแบบและความเหมาะสมของกิจกรรม ซึ่งค่ามัธยฐานเลขคณิตที่ได้จากข้อความแต่ละข้อจะใช้จุดทศนิยมเพียง 2 ตำแหน่ง โดยมีความหมาย ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

2) นำแบบประเมินมาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้วิจัยนำแบบประเมินผลการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านโดยเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังต่อไปนี้

- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2 ท่าน)
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยา

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การวัดค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-objective Congruency Index : IOC) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป จึงถือว่ามีความเหมาะสมกับเนื้อหา (ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, 2550) พบว่า ข้อคำถามในแบบวัดความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้ง 13 ข้อมีความสอดคล้องทั้งหมด โดยมีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) รวมทั้งฉบับเท่ากับ 1.00 นั่นคือ ข้อคำถามในแบบวัดความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับหลักการประเมินผลโปรแกรม แต่อย่างไรก็ดีในบางข้อคำถามของแบบวัดความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม จะมีค่าดัชนีความสอดคล้องหรือค่า IOC ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด แต่ผู้วิจัยก็ได้ปรับแก้ภาษาให้มีความเหมาะสมและชัดเจนขึ้นตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อได้แผนกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนแล้ว ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการทดลองโดยใช้กิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ที่ได้สร้างขึ้น โดยดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นก่อนการทดลอง

1. ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อขอความอนุเคราะห์กับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดลำปาง เพื่อขอข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการดำเนินการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ผู้วิจัยขอความร่วมมือกับทางสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดลำปาง เพื่อขอกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ เพื่อมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 29 คน

2. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคที่สร้างขึ้น ไปวัดความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 คน เพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมกิจกรรมฯ (Pre-test)

3. ผู้วิจัยได้เข้าไปชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนการสอน การดำเนินการจัดกิจกรรม การประเมินผล ระยะเวลาที่จัดกิจกรรมและประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม

ขั้นทดลอง

1. ดำเนินการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดลำปาง

1.1 ให้ความรู้เกี่ยวกับความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคแก่เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดลำปาง โดยผ่านทาง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบต่างๆที่ผู้ทำการวิจัยได้ออกแบบไว้

จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค

1.2.1 การสำรวจ เพื่อค้นหาความต้องการ

ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการสำหรับเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดลำปาง โดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดลำปาง

1.2.2 การออกแบบกิจกรรม

ออกแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคสำหรับเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

- ศึกษาข้อมูลเอกสาร
- ออกแบบเครื่องมือที่ใช้สำหรับทำการวิจัย
- ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ
- นำเครื่องมือไปทดลองใช้
- ปรับแก้เครื่องมือให้เหมาะสมมากขึ้น

1.2.3 การจัดกิจกรรม

- ให้ความรู้ในเรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค
- ให้เด็กและเยาวชนใน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดลำปาง

ลงมือทำกิจกรรมการการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคตามที่ได้วางแผนไว้

- จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอิสระ ให้กำลังใจผู้เรียน

1.2.4 การประเมินผลการเรียนรู้

- ประเมินความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคของผู้เรียนในสถานการณ์ต่างๆและความสามารถของผู้เรียนที่นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
- ประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค

1. หลังจากการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคไปวัดความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคกับกลุ่มตัวอย่าง 29 คน เพื่อเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างหลังการเข้าร่วมกิจกรรมฯ (Post-test) โดยอาศัยเครื่องมือ ได้แก่

1. แบบวัดความรู้ เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค
2. แบบวัดทักษะ เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค
3. แบบวัดทัศนคติ เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค
4. แบบประเมินความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรม

ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลคะแนนความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคก่อนการทดลอง (Pre-test) คะแนนความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคหลังการทดลอง (Post-test) คะแนนแบบประเมินความพึงพอใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมฯ
2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติทดสอบที (t-test)

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS for Window Version 17.0 โดยกำหนดขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูล แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรคสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจเด็กและเยาวชนจังหวัดลำปาง
2. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากแบบวัดความรู้และทัศนคติ เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค และแบบวัดทักษะ เรื่องความสามารถในการควบคุมตนเองต่อปัญหาและอุปสรรค ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมฯของกลุ่มตัวอย่าง
3. เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการทดลองจากแบบวัดทั้งสองของกลุ่มทดลองด้วยค่าสถิติที (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญ .05
4. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมจากแบบประเมินผลการจัดกิจกรรมฯ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบในแต่ละข้อ โดยใช้สูตร IOC หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดดังนี้ (สมนึก ภัทธิยธนี, 2544)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่าง ข้อสอบกับจุดประสงค์

ΣR แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2. การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (วรวณี แกมเกต, 2549) มีสูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$\sum f$ แทน ผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่ของคะแนนนั้น

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (วรวณี แกมเกต, 2549) มีสูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x . แทน คะแนนที่กำหนดตามสเกล

f . แทน จำนวนผู้ตอบแต่ละข้อคำถาม

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4. การหาความเที่ยงด้วยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient : α) (ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, 2550) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right)$$

- เมื่อ α แทน ความเที่ยงของแบบสอบถาม
 k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 s_i^2 แทน ความแปรปรวนของข้อสอบแต่ละข้อ
 s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ คำนวณจาก

$$s^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

- เมื่อ N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
 x แทน คะแนนรวมของผู้ทำแบบสอบถาม

5. สถิติที (t-test) โดยใช้สูตรดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}, df = n-1$$

- เมื่อ D แทน ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
 n แทน จำนวนคู่

